

Stanovisko habilitační komise k návrhu na jmenování docentem

Masarykova univerzita	
Fakulta	Fakulta sociálních studií
Obor řízení	Sociologie
Uchazeč	<i>PhDr. Jaromír Volek, Ph.D.</i>
Pracoviště uchazeče	Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity
Habilitační práce	<i>Čeští žurnalisté v post-transformační etapě</i>

Složení komise

Předseda

prof. PhDr. David Šmahel, Ph.D.

Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

Členové

doc. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D.

Sociologický ústav Akademie věd ČR, v.v.i.; Institut sociologických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze

prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.

Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy; Katedra mediálních studií a žurnalistiky Metropolitní univerzity Praha

prof. Martin Kreidl, Ph.D.

Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity

doc. Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.

Sociologický ústav Akademie věd ČR, v.v.i.; Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze

Hodnocení vědecké / umělecké kvalifikace uchazeče

Uchazeč má za sebou poměrně dlouhou vědecko-pedagogickou kariéru, Ph.D. v sociologii získal v roce 2000. Tematicky a metodologicky se uchazeč pohybuje na poli dvou oborů: sociologie a mediálních studií. Přitom je zřejmé, že jeho pedagogická i odborná činnost rezonuje více v oblasti mediálních studií, kde je vnímán jako významná a respektovaná osobnost oboru. Uchazeč je zde odbornou komunitou zformovanou v rámci studia médií vnímán jako významný představitel empirického výzkumu a jako jedna z konstitutivních osobností oboru v ČR (o tom svědčí i jeho členství v redakčních radách odborných časopisů Mediální studia/Media Studies vycházejícího v Praze či Central European Journal of Communication vycházejícího v polské Vratislavi). Toto habilitační řízení však probíhá v oboru sociologie a komise proto hodnotí vědecké výkony uchazeče v kontextu tohoto oboru.

Uchazeč působí v akademickém prostředí již 24 let, je však třeba poznamenat, že od roku 2007 byl na FSS MU zařazen do kategorie „lektor“, tedy bez explicitní povinnosti publikačních výstupů. Za dobu svého akademického působení byl hlavním řešitelem jednoho grantu GAČR a spoluřešitelem dalšího grantu GAČR. Za celé období působení v akademickém prostředí publikoval 2 články v impaktovaném časopise dle Web of Science, 1 článek v časopise vedeném v databázi Scopus, 2 články v časopisech indexovaných v ERIHplus a 5 článků v českém recenzovaném časopise (z toho však 4 v časopise Mediální studia, kde sám působí jako člen redakční rady). Většina publikací je spoluautorských, včetně publikací v impaktovaných časopisech, kde je uchazeč druhým autorem. Dále uvádí publikování 3 odborných knih, z toho část jedné z knih sloužila jako podklad habilitace a jedna kniha není monografie, ale jedná se o „Slovník mediální komunikace“, kde autor napsal 10 hesel. Uchazeč také publikoval 10 kapitol v knihách, z toho 4 ve světových jazycích. Na své texty dokládá uchazeč celkem 54 citací, z toho 13 uvádí v databázi Web of Science. Dvě nejčastěji citované publikace pochází z roku 2011 a 2013, kde byl uchazeč součástí mezinárodního týmu autorů, což je třeba pozitivně ocenit. V těchto dvou publikacích, které dohromady získaly 26 citací (15 + 11) z jeho celkových 54 citací, vystupuje však uchazeč až jako šestý, resp. sedmý autor – jeho autorský podíl je tedy patrně nízký.

Komise zhodnotila, že celkové publikační výkony uchazeče jsou v oboru sociologie, v němž uchazeč zahájil habilitační řízení, slabé, stejně jako celková citovanost. Uchazeč jen minimálně publikuje v zahraničí.

Závěr: Vědecká kvalifikace uchazeče *neodpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Sociologie na MU.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

Pedagogické výkony uchazeče jsou velmi nadstandardní i vzhledem k jeho dlouhé kariéře. Uchazeč vyučoval mnoho často základních kurzů v oblasti mediálních studií, vydal také šest učebních textů. Vedl celkem 114 bakalářských a 150 magisterských závěrečných prací. Jeho pedagogické výkony jsou pozitivně hodnoceny také studenty prostřednictvím anket hodnotících výkony učitelů. Je třeba také pozitivně ocenit, že pod vedením uchazeče již obhájilo dizertační práce 7 doktorandů, z nichž mnozí dále pokračují v akademické kariéře. Výkony uchazeče jsou v oblasti vedení bakalářských, magisterských i dizertačních prací na vysoké úrovni, převyšující požadavky na habilitace.

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Sociologie na MU.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Předložená habilitační práce je součástí knihy *Čeští novináři v komparativní perspektivě: hybridní, virtuální a mizející žurnalisté v post-transformační fázi* (2017), kterou uchazeč publikoval spolu s dr. Marínou Urbánikovou. Z knihy byla vynechána kapitola, kterou psala dr. Urbániková, a text byl předložen jako habilitační spis se stoprocentním autorským podílem uchazeče. V samotném habilitačním spise však tyto skutečnosti nejsou uvedeny. Uchazeč

vyjasnil autorské podíly až na vyžádání komise a doplnil je o vyjádření dr. Urbánikové, které potvrzuje stoprocentní podíl uchazeče na příslušných částech knihy, resp. habilitačním spise. Navzdory vyjasnění této skutečnosti považuje komise za krajně problematické, že předložený habilitační spis existenci spoluautorky knihy zcela přehlídí a nevztahuje se k ní ani v rovině poděkování, uznání intelektuálního autorského souznění či jejího podílu na získávání empirických dat. Úvodní kapitola knihy, v zásadě totožná s úvodem habilitačního spisu, je navíc explicitně podepsána oběma spoluautory a vrhá stín pochybnosti na deklarovaný stoprocentní podíl uchazeče jako autora habilitačního spisu.

Samotný habilitační spis hodnotili tři oponenti z různých oblastí sociologie a sociálních věd. Dr. Smith (UK) vyjádřil řadu kritických připomínek, jednak ohledně problematického označení respondentů, dále ohledně prezentace diskusních příspěvků, které nedostatečně popisují kontext, odkud příspěvky pocházejí. Hodnotitel také popisuje nedostatky v teoretické expozici, pojetí profesí a splynutí pojmů konkurence a heteronomie a nepřesnosti uchopení komplexního vztahu mezi profesí a organizací. Navzdory všem výhradám však považuje habilitační práci za významný příspěvek k vědě o současném českém novinářství a pozitivně oceňuje množství odborně zpracovaných empirických dat. Dle dr. Smithe habilitační práce splňuje požadavky kladené na habilitační práce. Dalším hodnotitelem byl doc. Linek (AV ČR), který považuje habilitační práci za kvalitně zpracovanou a analyzující vysoce aktuální téma. Hodnotitel chválí práci za propojení velkých teorií s analýzou českých dat. Na druhou stranu má výhrady k analýze kvantitativních dat, která zůstává na úrovni třídění druhého stupně. Pozitivněji pak hodnotí práci s rozhovory a jejich diskurzivní analýzu. Dle dr. Linka habilitační práce splňuje požadavky kladené na habilitační práce. Třetí hodnotitel, doc. Müller (VŠE), vidí zásadní nedostatek habilitačního spisu v závažných formálních nedostacích. Za méně závažné nedostatky považuje slabou provázanost koncepční východisek a empirické analýzy a určitou pojmovou neukázněnost v argumentaci. Dle hodnotitele práce postrádá standardní úvod a závěr, v úvodu nenašel jasně vymezené cíle práce a výzkumné otázky. Tento deficit dle hodnotitele zásadně komplikuje porozumění a orientaci v textu. Naopak hodnotitel chválí autora za bohatý a zajímavý empirický materiál a velmi dobré koncepční zajištění. Celkově však dle hodnotitele habilitační spis nespĺňuje formální požadavky kladené na tento typ práce v sociálních vědách.

Komise konstatuje nepopíratelný význam výchozího knižního textu, který je zvláště po stránce tematické v kontextu českých mediálních studií unikátním publikačním počinem. Členové komise se však ztotožňují s kritickými připomínkami obsaženými v posudcích a považují habilitační spis za problematický v mnoha aspektech – od etické roviny vztahu monografie a habilitačního spisu z hlediska spoluautorství, přes neujasněná koncepční východiska a strukturní nevyváženost, po interpretaci dat. Komise se v souladu s hodnotiteli domnívá, že habilitační práce nedostatečně propojuje výsledky realizovaných empirických šetření s výsledky dosavadního výzkumu jiných autorů. Originální přínosy habilitační práce jsou tak v širším kontextu výzkumu dané oblasti nejasně.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče *neodpovídá* požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Sociologie na MU.

Výsledek tajného hlasování komise

Počet členů komise		5
Počet odevzdaných hlasů		5
z toho	kladných	1
	záporných	4
	neplatných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise Vědecké radě Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazeče docentem
v oboru Sociologie.

X na zastavení řízení.

V Brně dne 25-04-2013

prof. PhDr. David Šmahel, Ph.D.
(předseda)

doc. PhDr. Ing. Ondřej Císař, Ph.D.

prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.

prof. Martin Kreidl, Ph.D.

doc. Mgr. Tereza Stöckelová, Ph.D.

podpis